

КОРЕКТА

Гукали ззаду навздогін аби повернувся аби розігнувся
або нарешті трохи випрямив свою ходу... Ду-ду —
ззаду завжди ліпше видно
що хтось не так або не туди йде
Але він не чув чи не хотів прислухатись
і вийшло так що забрів аж — у чужу країну
Усі що залишились зашилися дрібними деталями:
криворіжсталями тонкими таліями
Йому прийшлося копати чужу землю
Її було багато Вистачило б (аж по самий лоб!)
на усе його життя Й на усіх Котрі не встигли й зашилися
злиднями Ями Але — яма виходила
виходячи з себе якась нерівна —
ззаду отожд підходили й коректно коректували
пересування Й неодмінно — просування
ні наліво ні вправо — прямо По ямі
Проте він уже недочував так наче переночовував
із власним продірявленим вухом
Щось усе-таки було зі слухом
На внутрішній слух він не міг скаржитись
Ні — той слух підказував йому що йому уже близько
Ну може трохи слизько...
Отут можна скластися отим своїм усім змалілим
постарілим отим що для декого
й дечко для нього залишилося — тілом
В отій здається своїй-несвоїй польній польській ямі
(скільки разів від... віз... відбувалося візувалося
одне й те саме... одне й те саме...)
одне й те... одне й...

— егей! — гукали... штрикали... у — спину
Але так мов випроваджували —
від добра віднаджували
Колишню Українську Дитину

ПРОКИНЕШЯ...

... прокинешся інколи серед ночі
а кругом — поляки поляки поляки
але зараз вони мовчать серед неї
й тому навіть і не здогадаєшся
що вони, мовчазні, зараза, такі —
польські польські польські

коли ж ранком усі прокинуться
тоді почнуть навколо говорити
і то так, навперебивки, перманентно, —
по-польськи по-польськи по-польськи
а коли той ранок перетягнуть
не кваплячись до полудня, далі — до вечора
все одно впродовж усього буденного
захищатимуть усе своє святкове і таке —
польське польське польське

і тому як іще раз, бува,
прокинешся серед тієї самої ночі
такої усе-таки —
ще не української не української не української
аж от зблиск й —ага! — ледь української
то вовком завиєш вздовж вітру, такого —
невже українського уже українського
уже — українського

може збіжаться тоді доокола докупи —
українці
українці
українці

ВІТРИ ВІТРИ

На сході України дують східні вітри
На заході — західні В Криму: кудись завіялись кримські
й от — тимчасово москальські
У моїй голові злегка й незлегка посвистують
дурні емігрантські Дурні, так
А звідки їм набратися розуму —
ні напрямку не мають ні до часу
ні до місцини якої-небудь не прив'язані
ні світлі ні темні ні — не денні ані — південні
свистять-посвистують дурнуваті *салавы-разбойнікі*
то по спіралі завихрені то по колу шумлять
то без моралі вихляють то, проколені, — сплять
Нерозумні: голови до чогось путнього не навертають
Похилив нерідну голову — й тім'я
спантеличено за вітрами: то туди то сюди
Так, нерідні вітри Від них, в голові, —
тільки отвір наскрізний і рваний
(закипілим іваном!) із запеченою кров'ю
й перекипілою думою що

*полякам польської землі я не продав — не встиг
зате вимостив їм дорогу з каменю і щебеню
по спіралі затягнутій моїм теперішнім вітром
хай собі їдуть по ній хай собі — що там! —
і з кожним метром наближаються до центру
в центрі буде багацьке столкосько
буде багато (а то сто і — сто!) фіятів лахів поляків —
такий густий пересичений центр
недовго й утримається — або підніметься вверх
або ж провалиться наскрізь крізь землю —
отоді уже землі наїдяться*

ДО ДАТИ

Зворушений вашою турботою президенте
про мене закинутого й далекого в передмістях крака
а якщо це прозою дати то ось що промайне
хоч і не в голові та й запізно для голови —
Усіх (і мене також!) споювати спокоєм доти
поки спокій заспокоїться навіть при дотику
ото-то достоту мені президентові
зручніше при спокійно спакованому спокої
розкласти співнапівгромадян у ніші —
Ті яким потрібно не допомогти (а таких мало)
ті яким допомога не потрібна (поводяться зухвало)
ті яких багато але допомогти їм нічим
бо це така собі ніша бід ніша тобто за межею
Тому ми їх спокійно споїмо ні, заспокоїмо ні, не лжею —
мовляв — нізвідки; живіть як оті наполегливі свідки
єгови — живуть з нічого але ж дуже здорові
або живіть як оті в таборі за краковом покроково:
тобто з усього... потім з нічого... далі — з усього нічого
Якщо це прозою дати — то звичайно що до якоїсь
знаменної достеменної дати
приміром *сто-двісті-триста(!)-*
двадцятиріччязднявиїзду першого українця за межі
усі нинішні й нішні ненішні та позанішні
збираємося на кримському узбережжі

ПОЛОЗОМ ПОВЗ

українські нелегали в недільний день
заховавшись від вересневого сонця
лежать відпочинково в густих кущах біля дороги
після багатогодинного малогостинного робочого тижня —
ледь-ледь легально проглядаються (просвічують!)
поміж листками світлі сорочки...
недостатня легальність не дає змоги розпізнати:
а чи ж вишивані... червоно-чорним

пиво(?) в бляшанках на траві
вони пошепки про щось розмовляють —
майже усіма своїми ледь сіро-білими чи біло-сірими
або взагалі безбарвними півкулями
відчуваю — український шепіт ба напівшепіт
коли проходжу мовчки полозом
повз (так — повз полозом!) —

підійти би поговорити б випити п, але йду далі:
а може то — не українці так напевно то не земляки
бо яось дуже (дужо!) вільотно
розкинулись тіла на траві —
так, здається, н а ш і траву не толочать...

тому я відчужено нелегально-летально
пролітаю мимо, стороною, аж боком
як проз евентуально поляків
так і повз потенційно українців

і то так хутко, мудку, до космополітичної апатичної
камери

СКІЛЬКИ СТІЛЬКИ

скільки разів дощ падає
стільки разів занепадаєш духом —
не вийдеш не заробиш
скільки разів дощ усихає
стільки разів сонцем спалюєшся —
горять сухі гроші
скільки зазубрених заробляєш
стільки зубів не знаходиш —
не вкусиш забудуть
скільки крові перетекло
стільки люду
по гідності перетовклось —
того й розчиняєшся
а ти, доще,
піднімаєшся й падаєш
а ти, сонцю,
піднімаєшся й спалюєш

ЙОНА І ЙОН

бовтаюся в чужому польському домі
у цій збитій з тирсових плит камері — як Йона в череві кита
натикаюся мов *дикий як* (яків?) рогом
то на одні то на інші двері
(насправді ж одна з петлями плита —
в одну з них зручно влізти й не вилізти
однина проте яка ж множина
способів залізти в безвихідь — оці двері навіть без петель!)
впираюся оком як йон своїм спіном
то в одне то в інше вікно:

в о р у ш у п о в і т р я

(до двадцятого лютого
тисяча дев'яtsel сот сорок сьомого року
повітря й не підозрювало що пахнутиме мною
таким йоною таким йоном
таким яком таким яковом)

стукаюся головою
то в дерев'яне то в кам'яне піднебіння
аж зубами прошиваю язик у вологому живому піднебінні
перешиваю переживаю
і — не знаходжу з безвиході виходу

отак і бовтаюся у цьому домі
як власне у всьому своєму пережитті:
бідніють двері (в однині)
пітніє скло (в множині)

а ж п а х т и т ь п о в і т р я

(після якогось лютого дві тисячі якогось року
повітря й не здогадуватиметься
що мною уже й не пахне)

ВДИВЛЯЮЧИСЬ В ЕМІГРАНТСЬКУ ГЛИНУ

III нахилиюся вдивляюся (така сама!) в глину пізнаю вас усіх
хоч можливо вас ще в тому місці й немає але ви тут будете
я знаю ви неминуче вчините й розчинитесь
і перепливете сюди з іншого (аж з-за Дністра!) місця
і тому я майже не помилюся коли подумаю
що це ви, саме тут — ваші минулі очі
світло вашого тіла (фосфор!) що вже розклалося
це все ледь помітні цікаві іскринки, усе решта: глина глина
й неважливо: надвіслянська... наддністрянська... але то —
ви, усе-таки ви, нарешті ви, й усе-таки я близько до вас...
нарешті з вами, і к о л и б ми зустрілися (коли?)
я к б и я не нахилився трохи не затримався
і пильно не вдивився б у глину?

II це жахливі речі, я говорю до себе
жахливі речі, повторюю: майже щось уже вгадую
до чогось доторкуюся а — до чого? я осідаю на землю і цим рухом
зминаю усі іскринки що навколо виблискують
ледь вловимим світлом напевно я когось уже знищив —
це буде великим гріхом когось позбавити світла
але я не можу не вчинити не зазнати цього гріха
коли сідаю (навпроти західного сонця) на землю
цим самим я даю зрозуміти уже самому собі що і мене
буде отак можливо (й — напевне!) ненавмисне
і невловимо — і легко! — знищено

I у діл зайшов незнайомий польський чоловік
з червоною торбиною за плечима, і я помітив
можливо трохи запізно як червоне раптом зайшло у землю
безшумно й безболісно не відчиняючи ніяких дверей, навіть
не грюкнувши ними на прощання, якось несподівано як може
заходити в зелене — червоне, живе в непорушно-жовте — у глину
я протер очі чекаючи що за мить червона торбина-привид
виринає за пагорбом але нічого уже не виринуло
так наче із глини *ніщо* не виринає й *воно* ніколи нічого не поверне

ПРИКОТИВСЯ Б ДЕРЕВ'ЯНИЙ БАЛЬОН ЧИ ЗАВІЯЛОСЬ

ТАРАХКАЛЬЦЕ СЮДИ... камера-обскура чи що

але уточнюю: біла камера

тому такі найбільші вірші

породжує оця білість...

якби сюди всередину

принести дерев'яне тарахкальце

з мого дитинства

і почати ним крутити навколо осі —

я к злякано біла тиша

поповзла би по стінах

що, здається, від звуків

почорніли б усі вісім кутів і тоді —

моя теперішня кімната

поступово перетворилась би

в камеру-обскуру...

а так нема об що зачепитися поглядом:

стіна двері вікно

на проводі звисає крапля лампочки

от-от розтечеться електронами унизу

аж по паркеті підлоги

якби сюди по них прикотити

з дитинства дерев'яний бальон —

електрони втишилися б

(аякже — старший брат!)

коло завершилося б...

оце й усі скромні мої надбання

мого дитинства й теперішнього

старого пережиття... ага! — ще:

поролоновий позичений матрац

злегка порипує (відпружився!)

коли я встаю і йду до вікна

а це вже моєму існуванню

надає неабиякого лоску

ба, навіть шику під нічну музику

ГОЛОСНО ГОВОРЯТЬ

голосно говорять голосові зв'язки
цікаво: зв'язані а так розперезались
і то все вацек до войтека
чи войтек до вацека
так наче плювати хотіли на зали
серед яких ті слова розповзались

а те що войтек говорив до вацека
то була тільки повільна зав'язка
коли до роботи голосова
зв'язка лише одна
була включена виключно —
коли ж по якійсь незнаній спіралі
дві чи три на язык поспирались
войцекові — о оскільки тут снаги
додаткової з'явилося й не мало (ги-ги!)
ніякого значення з якої ноги
встав войцек із ватеком, а з якого
язика з якої найширшої голосової
зв'язки повставали голосисті обоє
і скільки зв'язок звабили на підмогу —
о прекрасно слова на слова нанизались
й усіма запахами стихли хлорні вокзали
й прислухатись почали: що-що? сказали
войцек до ватека чи ватек до войцека
войтик до вацика
а чи вацик до войтика

ой така ойтака ойтакаойтака

зв'язка попалася зранку що й розв'язки
не видно кінця, що і звати як
не знаєш:
чи войтека — войцеком-войциком
а чи вацека — ватеком-ватиком